

عنوان مقاله:

شعر حجم و کوبیسم: بازخوانی مبانی نظری شعر حجم براساس زیبایی شناسی کوبیسم

محل انتشار:

فصلنامه نقد ادبی، دوره 3، شماره 9 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

داوود عمارتی مقدم - -

حسین فاطمی - Mashhad univ

خلاصه مقاله:

نهضت کوبیسم که در دهه های نخست سده ی بیستم انقلابی در هنرهای تجسمی به وجود آورد، بر ادبیات نیز تاثیرات تعیین کننده ای داشته است، تا آن جا که بسیاری کوبیسم را «شیوه ی بیان قرن بیستم» می دانند. این مقاله می کوشد تاثیر این جریان هنری را بر شعر حجم به مثابه ی آوانگاردترین جریان شعر معاصر ایران بررسی کند. با توجه به این که جهان بینی واحدی بر هر دو جریان حاکم است، پرسش اصلی مقاله این است که به-کارگیری اصول زیبایی شناختی یک مکتب تجسمی در یک هنر اساسا زبانی یعنی شعر چگونه ممکن است و استفاده از چه تمهیداتی را در پی خواهد داشت. مقاله به سه بخش تقسیم شده و در هر بخش یکی از مفاهیم بنیادین مشترک میان کوبیسم و حجم گرایی معرفی شده است. این مفاهیم عبارتند از ذات شیء و بازنمایی واقعیت، تصویر سه بعدی و خلق حرکت تصویری، مادیت زبان. هر یک از این مفاهیم به کارگیری تمهیداتی را در شعر موجب می شود که با تکنیک های تصویری نقاشان کوبیست متناظر است. این تمهیدات عبارتند از تعریف فرم براساس شرایط ادراک واقعیت، تعویض جایگاه زمینه و موضوع، حذف زاویه دید و روایت از شعر، بسامد پایین واژگان حسی همچون اسم خاص و صفت، حذف کارکرد رسانه ای زبان از طریق توجه به ویژگی های مادی آن. به کارگیری این تمهیدات در هنرهای زبانی همان تاثیر تابلوهای کوبیستی را به وجود می آورد، تاثیری که مهمترین پیامد آن، به چالش کشیده شدن اصل «بازنمایی» در هنر است.

کلمات کلیدی:

,contemporary Persian poetry, Hajm poetry, Cubism, three-dimensional image

شعر حجم، کوبیسم، بازنمایی، شعر معاصر فارسی، تصویر سه بعدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1837368>

